

The background is a light green surface with various traffic-related items scattered around. At the top left is a yellow square sign with a black arrow curving to the right. Next to it is a vertical traffic light with red, yellow, and green lights. To the right is a blue circular sign with three white arrows in a circle. Below that is a triangular warning sign with a red border and a black silhouette of two people walking. In the center-left is a small blue square sign with a white pedestrian symbol. At the bottom left is a yellow school bus and a yellow car. At the bottom right is a red car. There are also several other signs: a triangular warning sign with a black silhouette of a truck, a blue circular sign with a white bicycle, a yellow diamond-shaped sign, and a red octagonal sign with a white hand symbol. The text is centered in the middle of the image.

חֻבֶּרֶת לְמִידָה

- לְבוֹגֵרִים -

עֵרָכִי זֶה"ב

תוכן העניינים

פרק 1 -	ונשמרתם מאוד לנפשותיכם.....	5
פרק 2 -	יוצאים לדרך.....	13
פרק 3 -	הציבי לך תמרורים.....	23
פרק 4 -	הדליקו אור ברחובות.....	31
פרק 5 -	חוצים בבטחה.....	39
פרק 6 -	על גלגלים.....	47
פרק 7 -	באוטו שלנו.....	57
פרק 8 -	נסיעה בטוחה בתחבורה ציבורית.....	65

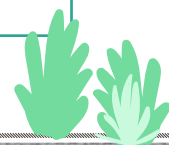
כתיבה: יהודית אוחנה, מוריה שטרן

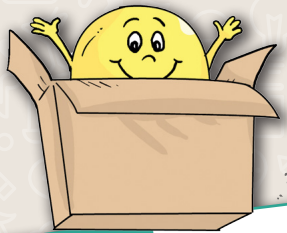
עריכת תוכן: חני מנצורה

עריכת לשון: שירה עבאדי

ניקוד: שירה עבאדי

עיצוב: אפרת בשארי

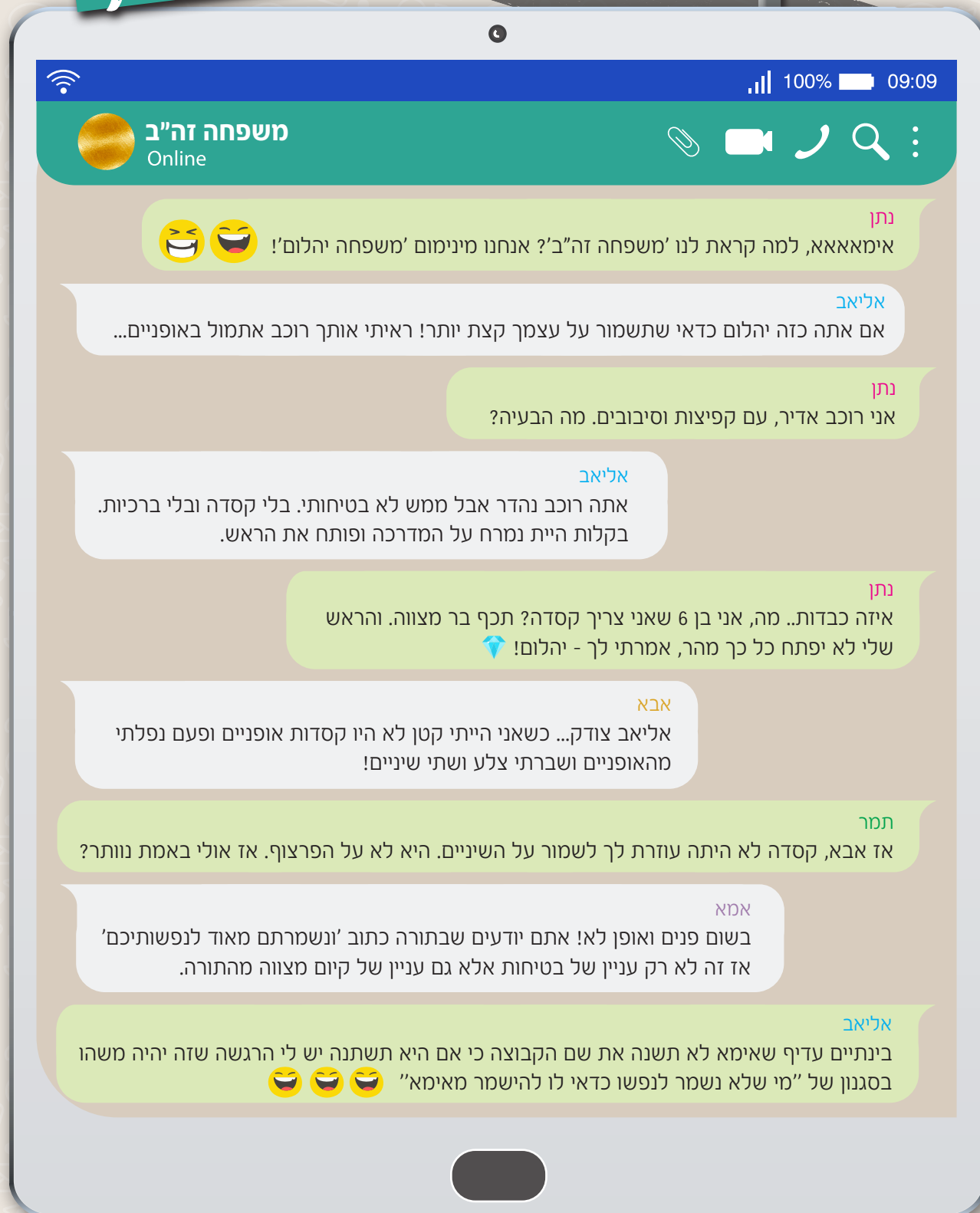

פותרים עניין

"ונשמרתם מאוד לנפשותיכם"

נתן

אימאאאא, למה קראת לנו 'משפחה זה"ב'? אנחנו מינימום 'משפחה יהלום'! 😄😄

אליאב

אם אתה כזה יהלום כדאי שתשמור על עצמך קצת יותר! ראיתי אותך רוכב אתמול באופניים...

נתן

אני רוכב אדיר, עם קפיצות וסיבובים. מה הבעיה?

אליאב

אתה רוכב נהדר אבל ממש לא בטיחותי. בלי קסדה ובלי ברכיות. בקלות היית נמרח על המדרכה ופותח את הראש.

נתן

איזה כבודות.. מה, אני בן 6 שאני צריך קסדה? תכף בר מצווה. והראש שלי לא יפתח כל כך מהר, אמרתי לך - יהלום! 💎

אבא

אליאב צודק... כשאני הייתי קטן לא היו קסדות אופניים ופעם נפלתי מהאופניים ושברתי צלע ושתי שיניים!

תמר

אז אבא, קסדה לא היתה עוזרת לך לשמור על השיניים. היא לא על הפרצוף. אז אולי באמת נוותר?

אמא

בשום פנים ואופן לא! אתם יודעים שבתורה כתוב 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם' אז זה לא רק עניין של בטיחות אלא גם עניין של קיום מצווה מהתורה.

אליאב

בינתיים עדיף שאימא לא תשנה את שם הקבוצה כי אם היא תשתנה יש לי הרגשה שזה יהיה משהו בסגנון של "מי שלא נשמר לנפשו כדאי לו להישמר מאימא" 😄😄😄

1. מה דעתכם על רכיבה על אופנים עם קסדה? זה מתאים רק לקטנים, או לכל אחד?
2. האם לדעתכם שימוש בקסדה הוא מצווה מהתורה?
3. **שאלת אתגר:** מצאו את הפסוק "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" בתורה. היכן הוא מופיע? באיזה הקשר? האם הוא קשור לרכיבה על אופניים?

לפניכם מדרש חז"ל על שני אמוראים חשובים:

אמר לו רב הונא לרבה בנו: מפני מה אין אתה מצוי (אתה לא לומד תורה) לפני רב חסדא ששמועותיו מחודדות (התורה שהוא מלמד חדה)?

אמר לו: מה אלך אצלו? כשאני בא אצלו הוא מושיבני (מלמד אותי) בדברים בעולם (בדברים שקשורים לחיי היום יום והם לא חשובים). אומר לי שחשוב לאכול דברים שמתאימים לעיכול וללכת להתפנות בשירותים כדי שהגוף לא ייזק.

אמר לו אביו: רב חסדא עוסק בחיי הבריות ואתה אמרת 'בדברים בעולם' (בדברים לא חשובים)??? כל שכן שתלך אצלו! (תלמוד בבלי, שבת פב ע"א)

? מי אמת?

רב הונא היה ראש ישיבת סורא בבבל. הוא היה מבוגר מעט מרב חסדא והיה מורה שלו. עם הזמן למד רב חסדא והתקדם. שני הרבנים - המורה והתלמיד - הפכו ל'חברותא' ולמדו יחד (וגם התווכחו).

1. מדוע רבה לא רוצה ללמוד אצל רב חסדא?
2. מדוע אביו מתעקש שילך אליו?
3. מה מדרש כזה יכול ללמד תלמידים צעירים שלומדים איתכם בחברותא?

4. מה משותף בין רב הונא לרב וייס? השלימו את המשפט הנכון:

רב הונא והרב וייס חושבים ששמירה על הבריאות ועל חוקי התנועה זה

(חלק ממצוות התורה / לא חלק ממצוות התורה)

? הישגות?

בהקפדה על זהירות בדרכים אנו עושים את רצון ה', כמו בכל מצוות התורה, משום שהיא עוסקת במצוות שמירת הנפש.

"ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך" (דברים ל', י"ט)
"הישמר לך ושמור נפשך מאוד" (דברים ד', ט')

5. לפניכם מצוות הקשורות להתנהגות בדרך. מתחו קו בין הדוגמה מהדרך לבין הפסוק המתאים:

חציית כביש בזהירות
מבטאת התחשבות בנהגים

רכיבה עם קסדה
ומחזירי אור על האופניים

חציית כביש בזהירות בהתאם
להנחיות ההורים ואזהרותיהם

השארת שקית זבל על
המדרכה ולא בתוך הפח

עקיפת ילד אחר בהסעה
ו'גניבה' של התור שלו

חציית כביש ברמזור אדום
ואמירת שקר לשוטרי, שלא
שמת לב שיש רמזור

"לא תגזול"

"ואהבת לרעך
כמוך"

"מדבר שקר
תרחק"

"כבד את אביך
ואת אימך"

"לפני עיניך לא
תתן מבשרי"

"הישמר לך ושמור
נפשך מאוד"

בחרו את אחת הדוגמאות, וחברו על בסיסה סיפור קצר לתלמידי החברותא הצעירים. כתבו פה את עיקרי הסיפור, והשתמשו במה שכתבתם בזמן הלימוד המשותף.

שומרים על החיים

לפי נתוני ארגון 'בטרם' - בטיחות ילדים', בכל 3 דקות בממוצע מגיע לחדר מיון ילד שנפגע בתאונה. התאונות יכולות להיות נפילה מגובה, טביעה, חנק, הרעלה, כווייה, וכמובן תאונות דרכים.

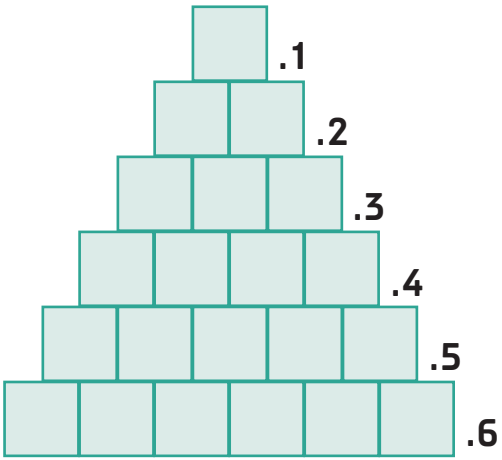
חשבו על עצמכם ועל ילדים צעירים מכם - מה יכול לסכן אתכם ולפגוע בכם חלילה? חשבו על כמה שיותר דוגמאות בתחומים הבאים:

- 1. סמנו בעיגול סכנות הקשורות להתנהגות בדרך ובכביש.
- 2. הוסיפו עוד דוגמאות שלא חשבתם עליהן, הקשורות דווקא להתנהגות בדרך.

פירמידת מילים

לפניכם פירמידת מילים. פתרו את ההגדרות, ומצאו את המילה המובילה את הלימוד שלנו. כל הגדרה מורכבת מהאותיות של ההגדרה הקודמת בתוספת אות אחת.

- 1. האות האחרונה באותיות הא-ב
- 2. מילה נרדפת לצליל מוסיקלי
- 3. סבתו של דוד המלך
- 4. חמישה חומשים
- 5. מאירה, מפיצה אור
- 6. הימנעות מסכנות

ועשית ככל אשר יורוך

לפניכם שלוש עמדות חכמים בקשר לסכנות שבדרך ולחובה להישמר מהן. כתבו ליד כל דעת תורה דוגמה מהחיים שלכם.

”יש לשמור על כל תקנון התנועה, בין של רכבים בין של הולכי רגל, כיוון שזה טובת הציבור”

דוגמא:

הרב יוסף שלום אלישיב זצ"ל

- ☐ אסור להתעסק עם הטלפון הנייד בזמן נהיגה
- ☐ חובה להשתמש בקסדה בזמן רכיבה על גלגלים
- ☐ אסור לרוץ בכביש או לרכוב על אופניים או גלגליות. רק ללכת ברגל
- ☐ אסור להוציא פהחלון ידיים או איברי גוף בזמן נסיעה

מידות טובות וערכים לחיזוק שמירת הנפש בדרכים

שמירה על החיים והתנהגות נכונה בדרכים דורשות מאיתנו עבודה על המידות. מי שיש לו מידות כמו ענווה, סבלנות, זהירות ואחריות ידע להישמר בקלות רבה יותר.

שבצו את המשפט המתאים מבנק ההיגדים, שבתחתית העמוד, לכל מידה וערך. אפשר לכתוב רק את מספר ההיגד המתאים ולא להעתיק את כולו.

"על האדם להיות אחראי למעשיו. התורה דורשת אחריות מכל איש ואיש מישראל, קטן כגדול" (נתיבות חיים, עמ' תר"א)

"אדם העניו נאה עד מאוד ורוח הבריות נוחה הימנו... לא יבוא לידי כעס ולא לידי מריבה, אלא הכל בהשקט, הכל במנוחה" (מסילת ישרים כ"א)

תן ליבך להיות זהיר במעשיך, שכן אם תתנהג בחוסר זהירות תישא בתוצאות, עליהן תצטרך לתת את הדין" (נתיבות חיים עמ' ת"ד)

"הסבלן דומה ממש לאדם הנושא משא כבד, ואף שהוא כבד אינו נלאה לשאתו" (עלי שור ח"ב)

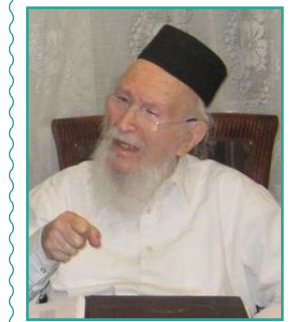
בנק ההיגדים:

1. הקפדה על מידת הענווה תאפשר לוותר לזולת בעלייה להסעה, לקום מפני שיבה, ולהישמע להנחיות המורים וההורים בבית ובדרך.
2. הזהירות בדרכים מצילה חיים ואילו הפזיזות מסכנת את החיים.
3. להמתין בסבלנות ולא להסתכן בהתפרצות לכביש.
4. עלינו לרכוש את מידת האחריות למעשינו, להתנהגותנו ולהתנהלותנו בדרכים בזמן חציית כביש, בהסעה ובמקומות משחק.

"ודאי שחובת הנהג ליזהר כפי שהתורה דורשת, וכן הולכי הרגל חובתם להיזהר בדרכים"

דוגמא:

הרב מיכל יהודה
לפקוביץ זצ"ל

"חובה להזהיר גדולים על הקטנים ולהראות דוגמה נכונה ולא חס וחלילה להיפך. ומי שמזלזל בהלכות אלו עלול לעבור על מצוות 'ונשמרתם' ועל 'לא תעמוד על דם רעך'"

דוגמא:

הרב חיים פנחס
שיינברג זצ"ל

מה הכי חשוב בעיניי?

לפניכם נושאים הקשורים להתנהגות בדרך, אותם תלמדו השנה עם החברות הצעירות שלכם. בחרו את שלושת הנושאים הכי חשובים לדעתכם וכתבו לידם את הספרה 1, שלושה דברים שהם חשובים אבל קצת פחות וכתבו לידם 2, ושלושה דברים שהם הכי פחות חשובים וכתבו לידם 3.

- ☐ חציית כביש אסורה לילד עד גיל 9
- ☐ ילדים עד גיל 8 צריכים לשבת על מושב הגבהה בזמן נסיעה
- ☐ חובה לחגור חגורת בטיחות בכל נסיעה ברכב
- ☐ אסור לשחק על המדרכה או במגרש חניה
- ☐ בנסיעה בהסעה או באוטובוס רצוי לחגור חגורת בטיחות, וודאי לא לעמוד.

יוצאים לדרך

מידות טובות וערכים לחיזוק שמירת הנפש בדרכים

לילדים צעירים לא קל לעבוד על המידות. הם לומדים זאת לאט-לאט, ותלמידי החברותא הבוגרים צריכים לסייע להם.

ציינו ליד כל התנהגות באיזה גיל אתם חושבים שהילדים הצעירים מספיק אחראים לבצע אותה לבד:

לשחק בגן שעשועים

לחזור ברגל לבד מבית ספר

ללכת בדרך שאין בה מדרכה

לבחור מקום משחק בחוץ

להסתובב בחניון מכוניות לבד

השאלות

כלל לא

מעט מאוד

הרבה מאוד

האם אתם מרגישים מוכנים ובוגרים ללמד את התלמידים הצעירים על התנהגות בדרכים וללוות אותם? האם תהיו להם חברים של זה"ב?

המסר הכי חשוב לי להעביר בשיעור הוא:

שלושת המושגים החדשים שאני רוצה שהחברותא הצעיר שלי ילמד בשיעור הקרוב?

תמר

משפחה חיה בסרט..

